

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 24. studenoga 2021.

[[Multimedia](#)]

Sveti Josip u povijesti spasenja

Biblijsko čitanje: Mt 1, 12-16

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prošle smo srijede započeli ciklus kateheza o liku svetoga Josipa – njemu posvećena godina bliži se kraju. Danas nastavljamo taj hod zaustavljajući se na njegovoj ulozi u povijesti spasenja.

Isus je u evanđeljima opisan kao „sin Josipov“ (*Lk 3, 23; 4, 22; Iv 1, 45; 6, 42*) i „drvodjeljin sin“ (*Mt 13, 55; Mk 6, 3*). Evanđelisti Matej i Luka, opisujući Isusovo djetinjstvo, daju prostor Josipovoj ulozi. Obojica sastavljaju „rodoslovlje“ kako bi istaknuli Isusovu povijesnost. Matej, obraćajući se prije svega kršćanima iz židovstva, polazi od Abrahama da stigne do Josipa, kojeg se naziva „mužem Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist“ (1, 16). Luka, s druge strane, ide sve do Adama, polazeći izravno od Isusa, koji je „bio Josipov sin“, ali precizira: „kako se smatralo“ (3, 23). Obojica evanđelista, dakle, Josipa ne predstavljaju kao biološkog oca, nego kao zakonitog Isusova oca. Po njemu Isus ostvaruje ispunjenje povijesti saveza i spasenja između Boga i čovjeka. Za Mateja ta povijest započinje Abrahamom, za Luku samim pretečom čovječanstva, odnosno Adamom.

Matej Evanđelist nam pomaže shvatiti da lik Josipa, iako naizgled marginalan, diskretan, u drugome planu, predstavlja, naprotiv, središnji dio u mozaiku povijesti spasenja. Josip ima glavnu ulogu, a da nikad ne želi zavladata scenom. Ako o tome razmislimo, „naši su životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnica novina i časopisa ili na televizijskim ekranima [...] Koliki očevi, majke, djedovi i bake, učitelji malim i svakodnevnim gestama pokazuju našoj djeci kako se suočiti i nositi s krizom prilagođavajući svoje navike, dižući glavu gore i potičući na molitvu. Koliko je onih koji mole, stavljaju se na raspolaganje i zalažu se za dobro svijetu“ (Apost. pismo *Patris corde*, 1). Tako u svetom Josipu svatko može pronaći čovjeka koji ostaje nezamijećen, čovjeka svakodnevne, diskretne i skrivene prisutnosti, zagovornika, oslonca i vodiča u teškim trenucima. On nas podsjeća da svi oni koji su naizgled skriveni ili u „drugome planu“ imaju protagonizam bez premca u povijesti spasenja. Svijetu su potrebni ti muškarci i te žene: muškarci i žene iz drugoga plana, ali koji podupiru razvoj našeg života, svakoga od nas, i koji nas na putu života podupiru molitvom, primjerom, učenjem.

U Lukinom Evanđelju Josip se pojavljuje kao *čuvar Isusa i Marije*. Zato je također „čuvar Crkve“: ali, ako je bio čuvar Isusa i Marije, on sada, kada je na nebu, nastavlja biti čuvarom, u ovom slučaju Crkve; jer je Crkva produžetak Tijela Kristova u povijesti, a ujedno je u majčinstvu Crkve skriveno Marijino majčinstvo. Nastavljajući štiti Crkvu – molim vas, ne zaboravite ovo: Josip danas štiti Crkvu – „nastavljajući štiti Crkvu, [Josip] nastavlja štiti Dijete i njegovu majku“ (*ibid.*, 5). Taj vid Josipova skrbništva je veliki odgovor na izvješće iz Postanka. Kada Bog traži od Kajina da položi račun za Abelov život, on odgovara: „Zar sam ja čuvar brata svoga?“ (4, 9). Kao da nam Josip svojim životom želi reći da smo uvijek pozvani osjetiti da smo čuvari svoje braće, čuvari onih koji su uz nas, onih koje nam Gospodin povjerava kroz tolike životne okolnosti.

Društvo kao što je ovo naše naziva se „nestalnim“, jer se čini da nema postojanosti u sebi. Ispravit ću onog filozofa koji je skovao tu definiciju i reći: više no nestalno, ono je plinovito, upravo plinovito društvo. To nestalno, plinovito društvo nalazi u Josipovoj povijesti vrlo precizan pokazatelj važnosti ljudskih veza. Naime, Evanđelje nam govori o Isusovu rodoslovlju, ne samo iz teološkog razloga, nego kako bi podsjetilo svakoga od nas da je naš život sastavljen od vezâ koje nam prethode i koje nas prate. Sin Božji, da bi došao na svijet, odabrao je put vezâ, put povijesti: nije sišao u svijet služeći se nekom magijom, to ne. Prošao je povijesni put koji svi mi prolazimo.

Draga braćo i sestre, mislim na mnoge koji muku muče da pronađu značajne veze u svojim životima, i upravo zato se trude i muče, osjećaju se samima, nemaju snage i hrabrosti ići naprijed. Završio bih molitvom koja će njima i svima nama pomoći da u svetome Josipu nađemo saveznika, prijatelja i oslonac.

Sveti Josipe,
 ti koji si čuvao vezu s Marijom i Josipom,
 pomози da posvećujemo brigu odnosima u svome životu.
 Neka nitko ne oćuti onaj osjećaj napuštenosti

kojim rađa samoća.

Neka se svatko pomiri s vlastitom poviješću,

sa onima koji su mu prethodili

i prepozna također u učinjenim pogreškama

način na koji si je Providnost probila put,

a zlo nije imalo posljednju riječ.

Pokaži da si prijatelj onima kojima je najteže

i kao što si podupro Mariju i Isusa u teškim trenucima,

tako podupri i nas na našem putu. Amen.